

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobro voljo. Vsek, ki
mu priporočite "Glas Naroda" ali ga
pričeljuje za naročnika. Vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
in zanimivemu čitvu. : : : : :

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 216. — Štev. 216.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 16, 1938 — PETEK, 16. SEPTEMBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PRI HITLERJU

PO NEMŠKIH MESTIH V OBMEJNIH KRAJIH ČEHOSLOVAŠKE SO SE ZAVRŠILI KRVAVI SPOPADI

Chamberlain hoče z osebnim razgovorom s Hitlerjem odvrniti vojno. — Na česko-nemški meji je vedno več spopadov. — Srbi in Židje se prigrtašajo za čehoslovaško armado.

LONDON, Anglija, 15. septembra. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je danes ob 8.30 dopoldne z aeroplanom odpotoval v Berchtesgaden v zadnjem poskusu, da z osebnim razgovorom s kanclerjem Hitlerjem odvrne evropsko vojno.

Ko so včeraj ves dan prihajala poročila o vojaških pripravah v Nemčiji in o spopadih med Nemci in Čehi v sudetskih pokrajini, je sinoči vlada naznanila, da bo ministrski predsednik Chamberlain obiskal Hitlerja v Berchtesgadenu. Uradno poročilo o tem se glasi:

"Ministrski predsednik je po poslaniku Njegovega veličanstva poslal nemškemu fuhrerju naslednje sporočilo:

"Z ozirom na naraščajoči kritični položaj predlagam, da takoj pridem k vam v namenu, da skušam doseči mirno rešitev. Nameravam priti tja po zraku in sem pripravljen odpotovati jutri. Prosim, da mi čimprej sporočite, kdaj me morete videti in prosim za kraj sestanka. Hvaležen bom za čim hitrejši odgovor. — Neville Chamberlain."

Hitler je Chamberlainu sporočil, da je pripravljen se z njim sestati 15. septembra.

S seboj je Chamberlain vzel svojega najbolj zaupnega svetovalca sira Horace Wilsona in ravnatelja vnanjega urada za osrednjo Evropo Williama Stranga, ki bo tekom razgovora s Hitlerjem tolmačil.

Cela Evropa je bila osupnjena, ko je prišla vest, da bo Chamberlain obiskal Hitlerja, kajti kaj takega se še ni nikdar zgodilo v zgodovini angleške diplomacije.

Včearj je imel angleški kabinet sejo dve uri in pol. Na seji je Chamberlain sporočil svojim ministrom, da ga je v torek po telefonu prosil francoski ministrski predsednik Daladier, naj stori nekaj posebnega, da pride v osebni stik s Hitlerjem. Chamberlain je naznanil, da se je odločil, da sam osebno obišče Hitlerja. Ministri so bili spočetka osupli, toda so mu slednjič pritrdili.

Nikdo ne ve, kakšen bo izid Chamberlainovega obiska pri Hitlerju. Toda Chamberlain bo dosegel uspeh v vsakem oziru. Ako bo s Hitlerjem dosegel vsaj začasen sporazum, tedaj ga bo angleška javnost smatrala za največjega diplomata. Ako pa se bo Chamberlain od Hitlerja vrnil praznih rok, tedaj bo vodil 100-odstotno združen angleški narod v vojno, toda ne samo naroda, temveč ves angleški imperij in mogoče tudi druge narode, kajti mogel bo reči: "Storil sem vse človeško mogoče, da vzdržim mir."

PRAGA, Čehoslovaška, 15. septembra. — Ko je že zgledalo, da je v sredo zopet nastal red v sudetskih pokrajini, je prišlo do krvavih spopadov proti večeru v Hebu med orožniki in 2000 sudetskimi Nemci, ki so bili oboroženi s strojnimi, ročnimi granatami in puškami.

Največji izgreci so bili v Schwaderbachu, ki stoji nasproti nemškemu mestu Sachsenberg, ko je 2000 Nemcev napadlo policijsko stražnico.

V Hebu je bilo ubitih 6 oseb, med njimi ena žena. Reuterjevo poročilo pravi, da so boji v Hebu,

Wagnerjeva postava naj bo amendirana

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Fašisti so zopet zavzeli Fatarello. — Republikanci naznanjajo, da so ponehali boji.

GANDESA, Španja, 15. septembra. — Po zavzetju Fatarelle je pričelo fašistično levo krilo čistiti pokrajino med to vasjo in Asco, ki je najskrajnejša severna točka, ki jo še drže republikanci na fronti ob Ebru.

Fatarella, ki se nahaja 10 milj severovzhodno od Gandese, leži na 3000 čevljev visokem hribu blizu gore Asco in Sierra Gaballo. Fatarella je ključ za cele severne polovice republikanske fronte ob Ebru.

Fašisti trdijo, da so v zadnjih dveh dneh vjeli nad tisoč republikancev in zaplenili več sto strojníc, katere so republikanci zaradi pomanjkanja artilerije rabili v veliki meri.

Po hudem obstreljevanju z artilerijo in aeroplani so fašisti včeraj zavzeli dve vsporedni vrsti republikanskih zakopov in sicer brez najmanjšega odpora. Republikanci so se podali, ne da bi odali kak strel ter so pozneje povedali, da so jih častniki zapustili in da že več dni niso dobili municije in hrane. Vjelih je bilo 200 republikancev s 30 strojnimi. Že 24 ur prej so sklenili, da se bodo predali, ako bodo zdržali strahovito bombardiranje.

BARCELONA, Španja, 15. sep. — Republikanci poročajo, da je na fronti ob Ebru primerno zavladal mir in najbrže zaradi tega, ker se fašisti pripravljajo na novo ofenzivo. Južno od Barcelone so fašistični aeroplani, ki so prišli z Majorke, bombardirali v e mest. Dva hangarja francoske zračne proge blizu Barcelone sta bila poškodovana, ko so trije fašistični aeroplani bombardirali letališče.

Vlada je izdala odredbo, po kateri je podeljena amnestija vsem onim, ki se do sedaj še niso zglasili za vojaško službo, pa so sposobni nositi orožje, ako se zglasijo pri najbližji vojaški oblasti.

ki se nahaja samo 3 milje od nemške meje, trajali štiri ure.

Orožniki so oblegali glavni stan sudetskih Nemcev in nek hotel, kjer so se Nemci zabarikadirali.

Po zadnjih poročilih je bilo v izgredih, ki so se pričeli takoj po Hitlerjevem govoru v Nuernbergt v ponedeljek, ubitih 23 oseb, med njimi 13 Čehov, in 75 ranjenih, med njimi 14 Nemcev, ostali pa st Čehi, med katerimi jih je 37 orožnikov in policistov.

BEOGRAD, Jugoslavija, 15. septembra. — Več sto ljudi, vsake starosti in poklica se je glasilo pri čehoslovškem poslanstvu in se ponudilo, da so pripravljeni kot prostovoljci stopiti v čehoslovaško armado. Bili so iz vseh krajev Jugoslavije in največ Srbi in Židje. Poslanstvu pa se jim je zahvalilo, rekoč, da jih za sedaj ne potrebuje.

PREDSEDNIKOV PRISTAŠ JE BIL PORAŽEN

V Georgiji je pri primarnih volitvah zmagal predsednikov nasprotnik. — Roosevelt se je vrnil v Washington.

ATLANTA, Ga., 15. sep. — Tukajšnji demokrati so danes zavrnili poziv predsednika F. D. Roosevelta, naj bi ne glasovali za ponovno nominacijo senatorja Walterja F. Georgea. Zgodilo se je baš nasprotno. Pri primarnih volitvah je bil George ponovno nominiran.

Predsednik je bil priporočil za kandidata državnega pravnika Lawrencea Campa, ki je pa že petnajst ur pred zaključkom volitev priznal svoj poraz.

Protiv Georgeu je kandidiral tudi bivši governor Eugene Talmadge, odločen nasprotnik New Deala. George je zmagal v 246 okrajih, Talmadge v 148, Camp pa le v 16.

WASHINGTON, D. C., 15. sep. — Predsednik Roosevelt se je vrnil nočoj v Belo hišo. Spočetka je bilo rečeno, da bo obiskal nekaj mest v Minnesoti in imel par govorov, kar se pa ni zgodilo.

Operacija njegovega sina je dobro uspela.

ŠPANSKI FAŠISTI SO ZAVRGLI MARSELJEZO

PARIZ, Francija, 15. sep. — Španski fašisti so zavrgli marseille kot svojo himno, ker jo pojejo tudi socialisti. Vbodoče bodo ob svečanih prilikah peli francosko pesem "Madelon".

POPIS BOLGARSKIH REZERVISTOV

SOFIJA, Bolgarska, 15. sep. — Bolgarske vojaške oblasti so odredile popis vseh rezervistov v starosti od 23 do 65 let, ki so dokončali običajno vojaško službo. Popis bo izveden v času od 5. pa do 20. oktobra.

AMERIKA POŠILJA ŽITO NA ŠPANSKO

Ameriški Rdeči križ bo razdelil 60,000 sodov moke med špansko prebivalstvo. — Zvezna vlada odobrava načrt.

WASHINGTON, D. C., 15. septembra. — Amerika se je zopet pokazala usmiljenega Samarjana, ko se je odločila, da bo pomagala stradujočim ljudem na Španskem.

Ameriški Rdeči križ se pogaja s Federal Surplus Commodities Corporation za nakup 60,000 sodov moke, ki bo razdeljena med revne ljudi na Španskem, tako v republikanskem kot v fašističnem ozemlju.

Rdeči križ bo kupil to moko na podlagi vladnega načrta, po katerem bo moka prodana po 70 centov cenejše za sod kot pa je domača cena, farmerjem pa plača zvezna vlada razliko. Vsa pogajanja Rdečega križa se vodijo s popolnim odobravanjem državnega departamenta. Zvezna mornariška komisija pa je bila napročena, da preskrbi parnike za prevoz moke v španska pristanišča.

Celemu načrtu stoji na čelu predsednik Ameriškega Rdečega križa Norman H. Davis. Davis, ki je kot osebni zastopnik predsednika Roosevelta že večkrat vodil razna zelo važna diplomatska posvetovanja, se lo skrbno izdeluje načrt za razdelitev moke.

Davis mora biti posebno previden pri razdelitvi moke med obe španski stranki, kajti v Ameriki so privrženci republikancev in fašistov.

Španski poslanik Fernando de los Rios je popolnoma odobrill Davisov načrt ter izrazil veliko zadovoljstvo nad tem, da dobe moko vsi Španci brez razlike njihove politične pripadnosti.

S tem, da ameriška vlada podpira razdelitev moke med pomagati bednim ne glede na špansko prebivalstvo, je pokazala, da je vedno pripravljena narodnost, plemo ali politično prepričanje. To množino moke pa vlada tudi lahko dovoli, ker je bila letošnja letina na izvanredno dobra in hoče saj deloma izprazniti svoje sedanje zaloge.

TOVARNA JE VPOKLICALA DELAVCE

Uprava General Motors tovarne v Linden, N. J., je vpoklicala 150 delavcev, ki so bili nedavno odpušteni. Delati bodo začeli avtomobile letnika 1939, ki bodo kmalu razstavljani po trgovinah vzhodnih držav.

TEKSTIL. DELAVCI V NEW JERSEYU SO SE ZAČELI VRAČATI NA DELO

PITTSBURGH, Pa., 15. sep. — Tukaj se je vršila prva letna konvencija National Small Business Men's Association ter je odobrila program, v katerem je vključena tudi zahteva, da je treba Wagnerjevo postavo takoj tako amendirati, da bo določala enake pravice za delodajalca in delavca.

Nadalje zahteva resolucija, naj vlada preneha konkurirati z biznessom; naj kongres preklic postave, ki dajejo predsedniku preveliko oblast, da bo dežela zopet dobila reprezentativno vlado; naj administracija uravnovesi proračuni naj bo predsedniku odvzeta oblast kontrolirati nakupno ceno dolarja; naj posamezne države, ne pa zvezna vlada, skrbje za nezaposlene.

V ponedeljek so bili zastavkali delavci v svilarnah v Patersonu, N. J. Pogajanja so bila uspešna, in včeraj se jih je že 1,200 vrnilo na delo. Delavci so člani CIO in so bili zastavkali zaradi nameravane skrčenja plač.

JAPON. ČETE ZMAGUJEJO

Japonci so zavzeli Matovčen. — Tudi v zraku so zmagali. — Provinca Sečvan ima pripravljenih 3,500,000 vojakov.

SANGHAJ, Kitajska, 15. septembra. — Nek japonski častnik je naznanil, da je bil včeraj dopoldne zavzet Matovčen, vsled česar je ogrožena zadnja kitajska močna rečna ovira čez Jangcea.

Matovčen se nahaja na južnem bregu Jangcea. Na drugi strani reke je Vusueh, ki ima močne utrdbe in je vsled padca Matovčena v veliki nevarnosti. V Matovčen so vkorakali mornarji in nekaj minut pozneje skozi druga vrata infanterija.

Pri napadu na Lijnčov v provinci Kwangsi so Japonci izstrelili tri kitajske aeroplane in uničili šest ter poškodovali 10 aeroplanov na letališču.

SLEPARJENJE POTOM POSTE

Postni agentje iščejo sleparja, ki se je izdal za oglašil za zobozdravnika in vabil ljudi, naj mu pošljejo svoje umetne zobe v popravo. Poslali so mu jih, toda nihče jih ni dobil nazaj. Nadalje opozarja poštna oblast šivilje, naj ne nasedajo oglašom v katerih je rečeno: — Dober zaslužek! Šivajte obleke doma itd.

Zgodilo so se slučajji, da je šivilja pisala oglašateljcu in on ji je poslal blago z navodili, kakšne obleke naj sešije. Za blago je morala seveda plačati. Za izgotovljene obleke pa ni dobila čeka, pač pa kratko obvestilo, da niso prav sešite.

KANDIDATI CIO NISO PRIJUBLJENI

CHICAGO, Ill., 13. sep. — Predsednik Ameriške delavske federacije William Green je rekel včeraj: — Volitve v državi Maine so dokazale, da je čist kandidat, za katerega se zavzame CIO, poražen.

NAPOLEON JE DOBIL SPOMENIK

PARIZ, Francija, 14. sep. — Napoleon bo dobil spomenik v svojem rojstnem mestu Ajaciu. Skoro po vseh francoskih krajih so mu že postavili spomenike, edinole v svojem rojstnem mestu ga še ni imel.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sahn, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.00 Za četrt leta \$1.50	Za New York na celo leto .. \$7.00 Za pol leta \$3.50 Za Inozemstvo na celo leto .. \$7.50 Za pol leta \$3.50
--	--

Subscription Yearly \$6.—

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1343

PROTI ŽIDOM V ITALIJI

V političnih krogih računajo, da bo veliki fašistični svet, ki se bo sestel 1. oktobra, sklenil nadaljnje ukrepe proti Židom, med njimi prepoved sklepanj zakonov med Italijani in Židi, omejitev gospodarskega in finančnega udejstvovanja ter omejitev števila Židov v pisateljskem, novinarskem, zdravniškem in pravniskem poklicu.

Razen tega bodo brzkone vsi Židje izključeni iz fašistične stranke.

Na možnost takih ukrepov kaže tudi “Resto del Carliano”, ki izhaja v Bologni in pravi, da se ne more trpeti, da bi smatrali vodilna merila v bankah, zavarovalnicah, velikih založbah in drugih važnih panogah nacionalnega življenja za monopol neitalijanske manjšine, ki dela v svetu proti fašizmu.

Židje naravnost oblegajo inozemske konzulate, vendar pa so jim v večini primerov izjavili, da jim ne morejo dati vizumov, ker so določene kvote že prekoračene.

Inozemski Židje so zaradi odloka italijanske vlade o njihovem izgonu, čeprav je določen 6-mesečni rok, že sedaj v veliki zadregi, ker izjavljajo v tujih konzulatih, da je dvomljivo, če bo do uveljavljenja izгона na razpolago dovolj naseljenih vizumov.

Mnogi Židje se zato boje, da tudi po šestih mesecih ne bodo vedeli, kam naj odidejo, ker zapira čim dalje več držav svoje meje židovskim emigrantom.

Ameriški generalni konzul v Neapolju, ki ima edini za Italijo pravico izdajati vizume za naselitev v Združenih državah, je izjavil, da je prejel več prošanj za naselitev, kakor jih sploh more dovoliti v teku enega leta.

Prošnje so že dvakrat ali trikrat prekoračile kvoto, ki je dovoljena za naselitev v Severni Ameriki do 30. junija 1939, glavni neval pa je pričakovati šele v prihodnjih dneh, ker živi večina inozemskih Židov v Trstu, Milanu in Bergamu, odkoder imajo prispeti prošnje šele po pošti.

Predsednik kraljevske italijanske akademije je imenoval poseben odbor akademikov z nalogo, da prouči vplive židovstva na življenje v Italiji od rimskih časov dalje.

Sestavljeno bo posebno poročilo, ki ga bodo prečitali 20. novembra pri otvoritvi novega poslovnega leta akademije.

Iz Slovenije

VODOVOD ZA SUHO KRAJINO

Iz Suhe Krajine poročajo: O vodovodu za Suho krajino je bilo že dosti govorjenja. Sedaj so se začela tudi dejanja. Kakor kaže, so si Krajinčani doslej pomagali le s kapnico, poslej bo to drugače. Dela za vodovod so že oddana in se bodo še letos začela. Manjša pripravljalna dela pa se izvršujejo že od pomladi.

27. avgusta je bila na tehničnem oddelku banske uprave licitacija za zgradbo suhokrajinskega vodovoda; prva licitacija namreč ni uspela. Druge licitacije se je udeležilo troje podjetij. Licitacijo bo moralo še potrditi pristojno ministrstvo v Beogradu, kar se bo zgodilo v teku enega meseca. Ker ni razloga, da bi bila licitacija razveljavljena, je prav verjetno, da bo podjetje v teku oktobra že lahko začelo z delom.

Izlicitirana gradbena dela obsegajo v glavnem gradbena dela ob zajetju izvira Globočec pri Zagradcu. Od teh bo gradbeno podjetje moralo postaviti velik rezervoar za prečiščeno vodo, ki bo držal 750 kvadr. m vode in iz katerega bodo črpala črpalke pitno vodo na planoto Suhe krajine. Prav tako bo treba zgraditi ob teh napravah odvodni jarek za visoko vodo in most. Urediti bo treba vso okolico razsežnih naprav ob rezervoarja in zajetju, zgraditi potrebno kanalizacijo. V gradbeni program spada še nadalje stanovanjska hišica, ki bo služila osebju, zaposlenemu pri črpalnih napravah, kakor tudi 1900 m dolg tlačni vod na Stražni vrh, kjer bo zgrajen velik rezervoar, ki bo zalagal z vodo skoraj vso Suho krajino. Zgraditev čistilnih naprav in nabava strojne opreme za črpalnico pa bo razpisana z drugo licitacijo, ki bo obsegala tudi okrog 2 milijona din.

KRUH POVZROČITELJ SMRTI

Pri posesetniku Ileniču v Zorinci vasi pri Novem mestu je služboval 27-letni Kovačič Ivan, doma iz Turčije vasi, občina Netriče pri Karlovem. Te dni je imela domača gospodinja peko. Kovačič, ki je imel rad gorak kruh, je pojedel več kosov, na to pa spil še kozarec vode. Nesrečnega so kmalu po zavžitju vodi popadli hudi krči. Poklicani zdravnik je odredil takojšen prevoz bolnika v bolnišnico v Kandiji, kjer so ga nameravali operirati, pa je fant že čez eno uro umrl v groznih mukah.

NAPADEN ZARADI DOLGA

Ko je šel posesetnikov sin Fr. Mihalič domov v Predgrađ, ga je nenadoma napadel neki

Josip Fogina iz Leskove vasi, ki ga je večkrat udaril s sekuro in mu z njo prizadel resne poškodbe na hrbtu in levi roki kjer mu je odsokal tudi palec. Mihaliča so pripeljali v bolnico usmiljenih bratov, proti napadalcu Foginu pa je uveden kazenski postopek.

ZOPET ŽRTEV JUNAČKE NOŽE

Slovenske Bistrice in bližnje okolice je zelo vznemirjal uboj, storjen ponoči v neki gostilni v Spodnji Novi vasi. Tam so se zbrali razni delavci in fantje, pogrešali so pa nekega, ki bi jih zabaval. Med delavci je bil tudi 37-letni voznik in gozdni nočni čuvaj pri lesni tvrdki “Pohorje” Franca Dupka, ki je šel iskat v Slovensko Bistrico godca in ga našel v osebi 26-letnega Alojzija Jereba, daleč naokrog znanega izvrstnega godca in harmonikarja. Dal mu je tri kovače in ga spravil s seboj v omenjeno gostilno v Spodnjo Novo vas.

Okrog 3. zjutraj je nastal med fanti prepir in Jerob jih je v svojo nesrečo skušal pomiriti. Nenadno se je pa smrtno zaboden v srce zgrudil in takoj izginil. Truplo nesrečnega je ostalo tam do prihoda zdravnika, ki je ugotovil, da je bil sunek smrten, nato pa so ga prepeljali v mrtvašnico. Orožniki so aretirali Franca Dupka, ki je zločin priznal. Dupka je znan razgrajec in nasilnež, ki je že večkrat grozil z nožem, dočim je bil pokojni Jerob znan kot izredno miren in priljubljen fant, ki se ni nikoli vmešal v noben pretep. Vsi fantje so ga imeli zelo radi in ga vedno vabili na razne proslave ter prireditve, kjer jim je godel na harmoniko.

NEVARNI VLOMILCI PRED SODNIKI

Pred malim senatom v Mariboru je bila tajna razprava proti 6 obtožencem, ki so lansko leto in v začetku letošnjega leta izvršili v mariborski okolici nič manj kot 28 tatvin in vlomov ter povzročili nad 50.000 din škoda. Med drugim so vlomili v klet gostilničarja And. Oseta na Griču in v klet mariborskega trgovca Tkaleca v Vinarju.

Kolovodja je bil 30-letni italijanski državljani Ivan Skupek

ki ima za seboj že zelo pisano in burno preteklost. Skupek je najprej stanoval pri zakoncih Ivanu in Jožefi Rusjan v Kamnici, pa je Rusjana prepovoril, da ga je spremljal na tatinskih pohodih. Rusjanova žena pa je doma pekla ukradene purane in kokoši. Po tem se je Skupek prselil k zakoncu Francu in Mariji Leban v Vinarje. Vsi trije so začeli obiskovati razne zidanice in kleti v okolici, ter so kradli kar na veliko. V klet trgovca Tkaleca so spustili skozi okno 6 letno Lebanovo hčerko, ki je potem natakala z gumijasto cevjo vino iz soda v lonec ter ga podajala skozi okno. Odnegli so Tkalcu na ta način 450 litrov vina.

Sodba, ki jo je sodišče po končani razpravi razglasilo, je stroga: Ivan Skupek je dobil 3 leta ječe in 3 leta izgube državljskih pravic; Ivan Rusjan je prejel 6 mesecev ječe in 2 leti izgube državljskih pravic; zakonca Ivan in Marija Leban vsak eno leto ječe ter 2 leti izgube državljskih pravic, mladi komaj 18-letni Filip Jurgec pa 8 mesecev ječe, potem pa pogojen odpust na enoletno preizkušnjo.

Obletnico usmrtitve je praznoval

V Bourg le Valence v okraju Drome je praznoval bivši vojak 75. francoskega pešpolka Andre Monier 24letnico svoje usmrtitve na nemškem bojišču. Bil je 25. avgusta 1914, ko je prišel med skupino na smrt obsojenih in bil je edini, ki je usmrtitev preživel. Čudovita pustolovščina, potrjena po občinskem uradu v Senones, se je odigrala takole:

75. pešpolk je bil na bojišču v Alzaški in po krvavi bitki 24. septembra 1914 je dobil povelje, umakniti se nemškemu pritisku. Nekaj čet, katerim so se prostovoljno pridružili Nemcem nenaklonjeni civilisti, naj bi zadržalo sovražnikovo prodiranje in krilo odstopanje izmučenih vojakov. Andre Monier je bil v eni takih čet in Nemci so ga ujeli.

Zgodaj zjutraj po kratkem zaslišanju v poveljstvu 173. pruskega poljskega polka so vse francoske ujetnike odvedli na vrt za kavarno vdove Jolyeve. Bilo jih je sedem — pet vojakov in dva civilista. Seve-

“GLAS NARODA” pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

da niso niti slutili, kaj jih čaka, ko so jih postavili na vrto v vrsto. Obsojenci niso vedeli, da smatrajo Nemci vse za vojune in da jih hočejo ustreliti. Monier se je proti prepovedi slučajno ozrl baš v trenutku, ko je častnik zapovedal vojakom dvigniti puške in pometi. V naslednjem trenutku so počili strelci in zato ni nihče opazil, da je en obsojenec padel pred drugimi. Monier je ležal onesveščen med mrlji, ki so jih pustili k sreči do večera na vrto in svarilo drugim.

Zdramil se je pravočasno, da ga niso pokopali živega. In nemški častnik, ki je bil pred vojno novinarski poročevalec v Parizu in je obvladal francosko, se je dal prepričati, da vsi ujetniki niso bili vojuni. Tako je prišel Monier v ujetniško taborišče in po vojni se je vrnil v Francijo. Njegove izpovedbe sta potrdila očividca vdova Jolyeva in njen sin Pierre.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Og 50/38—3
UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM STRUŽNIK JANEZ, roj. 10. oktobra 1882 v Visokem pri Kranju, rk., poročen, pos., Dol. Havne št. 16, pristojen v občini Mirno, nazadnje delavec na Jesenicah, je odšel 1. 1913 v Ameriko. Od 1. 1919 ni več pisal. Od 1. 1927 ni nobenega sledu več o njem.

Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu §24, št. 1 odz., se uvade na prošnjo njegove žene Stružnik Ane, pos. žene v Dol. Havnah št. 16 postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanju poroča sodišču ali s tem postavljeni skrbnici Stružnik Ani, pos. ženi, Dol. Ravne št. 16.

Stružnik Janez se poziva, da se zgłosi pri podpisnem sodišču ali druge da kako vest o sebi.

Po 1. oktobra 1938 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.
 Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. IV., 5. avgusta, 1938.
 Dr. Rupnik, l. r.

Peter Zgaga

Nič ni lažjega na svetu nego dobre nasvete dajati. In tisti, ki jih dajejo, so strašno iznajdljivi.

Rojak je tarnal:
 — Težko je, težko in vse je narobe. Ker sem brez dela, sem kupil par kokoši in petelin in sem se začel baviti s kokušjerejo. Živad sem imel v kleti zaprtu. Kokoši so nekaj časa še precej dobro nesle. — Spomladi sem kokljam podložil, in izvalilo se je nad trideset piščancev. Toda smola je smola. Cev za vodo je bustala, v kleti sem imel vode dva čevlja visoko, in vsa živad je potonila. Ali ni to smola, vprašam vas, prijatelji moji?

Pa se je takoj oglašil človek, ki nima drugega dela kakor nasvete dajati.
 — Race bi bil redil, race, ne pa kokoši, — je svetoval obupnemu rojaku.

Ljubezen navdušuje za velika dejanja, — in ovira, da se ne izvršijo.

O razmerju sanja mož, ki je prost — in o prostosti mož, ki je v razmerju.

Zakonski mož je dolgočasna knjiga z lepim predgovorom.

Nerodno je, če si kam na kosilo povabljen, pa nisi lačen. Stokrat bolj nerodno je pa, če si lačen, pa nisi nikamor povabljen.

Narodi, ki se vojskujejo, so slični Ugolinu, o katerem pravi neka italijanska pripovedka, da so ga zaprli v strašni ječo.

Z njim vred so zaprli tudi njegove štiri sinove. Pa jim niso dali ne piti ne jesti, ne kruha ne vode.

In kaj je napravil stari Ugolino?

Vse štiri sinove je podavil in pojedel.
 Na vprašanje, zakaj je to storil, je odvrnil:
 — Oh, svojim otrokom sem hotel ohraniti očeta.

Vsak narod, ki se vojskuje, je sličen staremu Ugolinu.

Neenakost je med ljudmi, a spočela in vzdržuje jo pest; in ni popolne enakosti v kraljestvu duha, ker vsi ljudje ne mislijo.

Če ti prične nekdo s stavkom: “Moram ti odkrito povedati...” si lahko gotov, da bi ti bila njegova neiskrenost v tem trenutku ljubša.

Temeljno razpoloženje duše določa vrednost ali ne vrednost človekovo.

Pred palačo Lige narodov je našla postrežnica zavoj. V njem novorojenček in listek s kratkimi besedami:

— Oče sedi v Ligi narodov. Postrežnica je odnesla nepričakovano najdbo v predsedstvo.

Predsednik je v velikih zdregi, končno pravi:
 — Prosim, odnesite najdenčka v glavno tajništvo.

Na listek pa je napisal besedo “Zaupno”.

V glavnem tajništvu je bilo vse presenečeno. Uradniki ne vedo, kako bi pomagali.

Končno se je oglašil vrhovni inspektor Lige:

— Nemogoče, da bi otrok izviral od tu, kajti, prvič, pri nas ni še nihče nikoli delal s strastjo in ljubeznijo, drugič nima to, kar pride od nas, nikoli ne rok ne nog, tretjič, se ni pri nas še nobena zaveda rešila v devetih mesecih!

Denarne pošiljateve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.00	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.25	Din. 500	\$ 28.58	Lir 500
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 57.16	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 114.32	Lir 2000
		\$ 167.28	Lir 4000

KAM SE OČNE ŽIDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČRNE PODVRŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo velja računati kot igrača varnostni, bolni in zdravniški stroški, ki jih dovoljujejo le bolne osebe.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za \$ 1.00	—	—	\$ 2.75
\$ 2.00	—	—	\$ 5.50
\$ 3.00	—	—	\$ 8.25
\$ 4.00	—	—	\$ 11.00
\$ 5.00	—	—	\$ 13.75
\$ 6.00	—	—	\$ 16.50
\$ 7.00	—	—	\$ 19.25
\$ 8.00	—	—	\$ 22.00
\$ 9.00	—	—	\$ 24.75
\$ 10.00	—	—	\$ 27.50

Prijavitelj mora v obrazložitvi izplačila, o čemer se mora predhodno posvetovati s SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 “GLAS NARODA”
 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

GEORGE C. APOSTLE, Inc.

UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI

ANTHONY SVET, (Unlicensed)

V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo.

NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393

BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. MAin 4-7611

Ustanovnik

FRANCOSKI PREKOOCEANSKI AEROPLAN

Veliko francosko potniško letalo, ki je poletelo z Azorov v New York v 23 urah. Istotoli ko časa je potrebovalo za povratek v Francijo.

Kratka Dnevna Zgodba

ZGODBA O TULIPANU IZ LEIDENA

Urar Pieter van de Broes, ki je imel pred vrati mesta Leidena majhno hišico, je odložil v paličasto zlato rešetko vloženo emajlovo ohlišje ure in se je s svojim starčevskim pogledom skrbljivo zazrl v rdečelčni obraz magistratnega svetnika Adriana Terstegeja, ki je stal pred njim. "Avgšbarško zlatarsko delo," je dejal in dodal s tihim glasom: "Dragocena stvar, ki jo morate dobro skriti pred roparskimi pogledi španskih jezdecev." Terstege, ki je pazno sledil kretnje rok svoje starega prijatelja, kakor je imel opravka s finimi predmeti je nehote za korak odstopil, kakor bi se ob zatopljenosti v te nožne kolesčke in blesteče zavijačke v uri le s težavo povrnil v ta svet, ki je bil brez reda in brez pravičnosti.

"Tako je, mojster Pieter," je zavzdihnil in globoka guba na čelu nad nosom se je še bolj zarila v oglato izklesno čelo. "Že večkrat sem vas prosil, mojster Pieter, da bi ne prezrli mestnega skrovišča v teh čudnih časih," je občinski svetnik nadaljeval s prikupljivo prisrčnostjo. "Danes vas vnovič opozarjam in svarim. Dobil sem zanesljivo sporočilo, da bo vojvoda s konjski drevil skozi naše mesto in ga ne bo brez 'pozdrava' zapustil. Zatorej v mesto se preselite, lepo vas prosim."

Toda van de Broes je odklonil, kakor je odklonil že večkrat, zakaj tako je smehljaje se dejal, tu živi in tu hoče tudi umreti. Mimo tega pa je v božjih rokah in ne v rokah vojvode Albo.

V zvoniku bližnje cerkve sv. Pankracija so se pripravljali zvonovi, da zapojejo večerno pesem. Urne lastovke so krožile krog mogočnih zidov in so prinašale na dolgorepkih perutih mrak v mesto in z mrakom vso to nemirno, po ženketajočih korakih stopajočih vojščakov raztrgano, z odsevi daljnih požarov ko s plamenicami prehodeno noč, ki je kar ni hotelo biti konec, odkar je mrki vojvoda po naročilu španskega kralja zavzema pokrajino za pokrajino. Dežela se je v onemoglosti krivila pod udarci svojih mučiteljev. Povsod so bila izropana in razljudena mesta, kadeče se razvaline, povsod kletve in solze obupanih ljudi.

Oba moža sta imela te gro-

zote v mislih, zatorej sta resno in molče segla v roke ob slovesu, zakaj težki dnevi so grozili v bodočnosti njima in vsem meščanom, ki so z zagrizeno trmoglavostjo ticali za trdnjaskimi zidovi, da bi odbili preteči val sovražnika.

Pieter van de Broes se je namisnil, čim je pomislil na življenje in smrt. Sam je bil na svetu, za nikogar mu ni bilo treba skrbeti. Vseeno mu je bilo, ali se preseli na oni svet zaradi starosti, ali zaradi sunka španske helebarde. A huda bolečina mu je stisnila srce, če se je zagledal v svoje cvetice, v čudovite tulipane, ki je bil njihov odgoje dosti bolj vesel kakor fine umetnosti izdelovanja ur. Leta dela in truda ga je stalo, preden je dognal skrivnostni ustroj časomerov, počivajočih z okroglastih hiščah. A kar življenjsko dobo je potratil za to, da si je pridobil dosti bolj zamotano bistvo cvetice, ki mu je hvaležno vračala njegovo ljubeznivo skrb.

Že precej časa je živel Pieter van de Broes v nemiru. Vesti o prihodu španske soldateske, dalje izžerna sila pomladi, kakor so menili sosedje, so mu pomnožile število gub na obrazu in mu dale v oči oni nemirni, begajoči sij, ki je bil pač znak skorajšnega odhoda z te zemlje. Saj niso mogli vedeti, da se je Pieter mučil z drugačnimi skrbmi, kot so posvetne in tele. Saj oni seveda niso mogli vedeti, da se je v mojstrovilji izbi pripravljalo izredno čudo, da se je v teh dneh oživljal tulipan, ki je Pieter pričakoval od njega, da bo glede na lepoto barve in trdnosti oblike prekosil vse svoje vrstnice, in da mu bo dodeljena sreča, da bo videl, kako se bo ta drhteča čaša razevela.

S stolpa cerkve sv. Pankracija so zadoneli štirje udarci čez polnoči. Tedaj je Pietra zbudilo peketanje konjskih kopit. Nerazločna zmeda glasov, pomošana z ženketajočim krikom železa ob železo je napolnila z mesečino obsevano ravan. Sence so se valile čez temno deročo reko in iznenada je bilo v ozračju tresenje zvonov, kovinasto udarjanje, ki je grozilo ustaviti vse velike in male ure v delavnici mojstra. Pieter van de Broes se je brez naglice dvignil z ležišča, preudarno je poiskal praznji jopič v skrinji, ogrnil se je s

krznom obšitim plaščem in je stopil k oknu.

Divje so se podili oblaki po nebu, na jugu se je gromadilo ko s krvjo prenasiačen mrč. Za postavo moža visoka kolesa voz so sopihala po cesti in krog in krog po ravnini je valoval črno lesketajoči se val oboroženih jezdecev in pešcev. Pajek si prede mrežo. V tej noči bo požrl to mesto.

Medtem ko se je rožljanje in hrumenje večalo in so bronaste glasove zvonov preglasili udarji z bičem in klici trobent in rogov, medtem ko se je španska usoda pripravljala na skok je Pieter van de Broes doživel svojo veliko uro.

Nevedoč, kaj bi storil, je stavec segel po lončku na polici s cveticami. Noge so se mu tresle, da se je moral opreti na mizo, skozi ozke ustnice se je izvil glas ko vzklík veselja in nato je nastala tišina, ko da bi bil angel zapovedal molk vojni furiji, vse to, ker se je rodila ljubljena cvetica.

Pieter van de Broes je ves in sebe strmel v to čudo, v žarko rdečo, bolj in bolj pre-ozno čašo tulipana, ki s svojo živo lepoto kljubuje strahotam te noči. Nič se ni stavec zmenil za udarce na vrata, ni slišal skripanja in hrupa zaradi železnih zapahov in tudi ne hripavih krikov vojakov. Prav nalahno, ko da bi se hotel z ustnicami dotakniti omahujoče, samega življenja prekipevajoče cvetne čaše na nežnem stebelcu, je padel naprej, ko ga je zadel robati sunek pesti v zatilniku.

Tako ga je dobil španski stotnik in poročnik pravi, da je moža, ki je bil navajen vojnih grozot, čudno presunil pogled na mrtvega mojstra in zmago-slavno cvetico.

Se iste noči je stotnik to čudovito rožo s štafetami poslal iz Leidena v Madrid, kjer se ji je Filip II. neznansko šudil. En sam dan je cvetel tulipan z Nizozemskega v nepisni krasoti. Drugo jutro so oveneli lepi cvetni listi v rokah cesarskega p rinca.

HUDA EKSPLOZIJA V BENCINSKI PRALNICI

Nedavno je bila huda eksplozija v bencinski pralnici neke pralnice in kemične čistilnice v Erfurtu v Nemčiji. Lastnik tvrde je trije uslužbenci so bili zaposleni v bencinski pralnici. Tedajci se je iz neznanih vzrokov razpočil kotel bencina. Plamen je svignil in zajetil vso notranjo opravo. Lastnik in vsi trije uslužbenci so zaradi opeklin v strašnih bolečinah umrli. Navzočni 17-letni vajenec se je skušal rešiti tako, da je skočil v kotel vode, a voda je v hudi vročini izpuhtela, tako da so našli v kotlu le zogeljeneno truplo nesrečnega vajenca. Zaradi silne eksplozije so se vse šipe poslopja razletele. Ko so prispeli gasilci, je nastala še druga eksplozija.

SNEG IN PÓVODENJ V ITALIJI

Iz Domodossole poročajo, da so zaradi hudih neviht pretrgane vse zveze po dolinah Vigezo, Cammobina in Antrona. Na bližnjih hribovih okrog Domodossole leži sneg, kar je pač čuden pojav konec avgusta, zlasti za Italijo. Nad okraj Parma so se ulile plohe, ki so povzročile povodenj. V mestu Parmu so kleti in pritlična stanovanja polna vode. Telefonske in brezžarne zveze so v mestu uničene.

FAŠISTI V ČILE

Tudi v južnoameriški republiki imajo fašisti precej vpliva. Vlada jim pa dobro stopa na prste. Nedavno je bil aretiran njihov voditelj general Ibanez, ki je hotel kandidirati za predsednika Čile.

Svetovna zgodovina skozi pomanjševalno steklo

Sloviti ameriški fizik in Nobelov nagrajenec Compton je izračunal, kakšno bi bila podoba zemeljske zgodovine, če bi mogli čas stisniti natančno na milijontinko njegove dolžine. Rezultat ni samo zabaven, temveč tudi poučen, ker nam kaže nazorno, kako mlada so še vsa odkritja in vsi napredki človeštva.

Na stisnjeni časovni lestvici vidimo, da je prešlo komaj leto ali dve, odkar je prišel človek na to, da se dajo kamni, kakršne je našel, uporabljati kot orožje in orodje.

Minul je potem ogromen čas, preden se je človek navdilat te kamne predelovati za svoje namene. To se je zgodilo šele pretekli teden...

Istočasno se je človek naučil govoriti, toda šele predčera-

šnjim je izumil prve preproste pisne znake, k i jih je mogel uporabljati kot simbole za medsebojno sporazumevanje.

Včeraj je izumil abecedo, včeraj je bil bron tudi kovina, ki jo je človek uporabljal.

Včeraj zvečer se je razevela grška umetnost in znanost. Točno opolnoči je padel Rim in pokopal s seboj vrednote antične kulture.

Davi ob 8.15 je Galilej odkril zakone padanja. Ob 10. so izumili parni stroj. Ob 11. so odkrili zakone elektromagnetizma.

Ob četrtna 12. so izumili zaporedoma brzovaj, električne centrale, telefon in električno razsvetljavo. Ob 11.30 so prišli Roentgenovi žarki in radij ter brezžična telegrafija.

Šele četrtna ure so avtomobili

prometno sredstvo.

Šele pet minut obstoji zračna pošta in šele pred eno minuto je uspelo uporabiti kratke valove za radijske oddaje. In tako smo prispeli do današnje 12. ure, kjer se stisnjeni čas srečuje z navadnim.

Nam se pa zdijo vse te stvari že tako stare...

USLUŽBENEC PRI DVIGALU — VOJNI POROČA-VALEC.

Uslužbenec pri dvigalu prasknega hotela "Aleron", ki je zaradi znanja angleščine dodeljen spremstvu lorda Runcimana, je doživel hudo razburjenje. Ko je bil zaposlen v lordovih prostorih, je prisluškoval tele-

fonskemu pogovoru lorda z Londoorn. Kako se je uslužbenec zgrozil, ko je zaslišal besede: "Orožje pa, prosim, pošljite takoj v Prago!"

Ve sprapaden je uslužbenec stekel k lordovim sobam, kjer je bilo nekaj časnikarjev. Uslužbenec jim je začel praviti o vojni nevarnosti, in o orožju, ki ga pričakujejo. Tudi časnikarji so prebledeli. Vendar se je eden od njih ojunail in je vprašal lordovega tajnika, kaj naj to pomeni. Zvedel je, da je lord Runciman za svoj nedeljski izlet zahteval svoje puške iz Anglije za na lov, ker da slabo strelja z orožjem drugih...

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 stran. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemške zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge barousne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEKILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKÁ VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DEŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižici so vsa pojasnila in skomisi za naseljen. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKREBTVA ZA BREZPOSELNE. 73 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 238 strani
Denaral problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; silke.

DO ORHIDA DO BITOLJA. 122 strani.
Zanimiv potopis s slikami iz krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikar. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in zvedoznanstvu. Cena 50c.

KOKOSJEREJA. Sestavlil Valentin Razingar, 64 strani. Cena trdovez. 30 Broš. 35

KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV. HRVATOV IN SRBOV. 96 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila se izračunaje okroglega, romastga in tesnega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATEMATIKA in ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in električnih. Poljudno pisana razprava o izsledenih Loderne znanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 140 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani. Cena \$8.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najsevernijšega naroda na svetu. Njegovе šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železoilvarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI (Članci. Jože Lavrtičar.) 243 strani. V tej knjigi ožja naš znani potopisec župnik Lavrtičar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50

SPOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 862 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljni poskusi; vedežavna tabela; punktiranje; nastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREROKI. 1-8 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjepise mož, ki so s svojimi deloma privedli slovenski narod in naša ljudstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike saporščkih kosakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Metličec. 80 strani. Cena... 30 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vsota iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKOENIK (Spisal Franc Metličec; s 12 slikami) Cena \$1.00

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA REALJA Cena 6c

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Dagmar je postala čudovito lepo, mlado dekle. Njena vitka, mladostno lepa postava je kazala že sedaj čudovite poteze in je imela popolnoma mehko gracijo v kretnjah kot njena mati. Imela je tudi njene krasne lase, ki so z leti dobili bogat zlat blešk. Pa tudi v očeh so ji pri najmanjši razburjenosti žarele zlate iskre, ki so delale oči gospe Leonore tako čarobne. Toda v Dagmarinih očeh je bil pogosto zlati sijaj osenčen z žalostjo, ki se je komaj kdaj umaknila veselemu žarjenju. Podobnost z očedom pa navzlic veliki podobnosti z njeno lepo materjo ni bila izbrisana, odkar se je v onih tuje polnih dnevih prvič pokazala. Elena in Dagmar sta si tudi postali mnogo bolj podobni četudi sta si bili v značaju zelo oddaljeni.

Telesno in duševno se je Dagmar krasno razvila, toda njeno duševno življenje je bilo še vedno človeka, ki mora vedno živeti v senci in je vedno navezan na močno hrepenenje. Tudi ni ostalo brez vpliva na Dagmar, da je morala zrasti v ozračju jeze in sovražstva proti njej. Odurnost signore Katarine je z leti proti njej postajala vedno večja, in ravno zato, ker jo je morala prikrivati. In v tem ji je bila tudi Marietta zvesta služabnica in je vedno z jezo v svojih očeh gledala na Dagmar, ker je njeni gospodinji in njeni hčeri zapirala pot do sijaja in bogastva.

Elena pa je postopala z Dagmar kot s kako črno ovco. Kadarkoli je napravila kaj zlobnega ali neumnega, je imela vedno navado zvrniti krivdo na Dagmar. Natančno je vedela, da bo Dagmar vedno z velikimi očmi in molke gledala na lažnjivko, kateri so prišli laži ravno tako zlahka čez ustnice kot njeni materi — mogoče še lažje. Dagmar se je le malo kdaj branila.

Prav razumljivo se je Eleni tudi zdelo, da ji je Dagmar storila različne usluge, ne da bi ji prišlo kdaj na misel, da bi ji v zahvalo rekla kako besedo. Tudi ji je morala še vedno vse "podariti", kar ji je bilo všeč. Svojo navado, da ji je Dagmar kaj podarila, kot tedaj oblike, je Elena trdno obdržala. Proti vsemu temu se Dagmar ni upirala, ker ni hotela, da bi bil stric Egon zaradi Elene jezen in tudi, ker je bila preponosna, da bi se prepirala z Eleno.

Elena ni nikdar imela v resnici dobre, prijazne besede za Dagmar, skozi vsa leta. Iz pogovorov svoje matere z Marietto je Elena že davno opazila, da Dagmar ni leči svojega očeta, temveč bastard, in da stoji Dagmar med njo in veliko dedščino. To je seveda zadovoljstvo, da je tudi Eleni to sledilo veliko sovražstvo do Dagmar. Da pa se Dagmar za vse te sovražnosti ni zmenila, je bilo samo pripisati njemu značaju. Samo včasih se je vprašala, zakaj jo vsi tako sovražijo in na to vprašanje ni nikdar našla odgovora. Po onih dnevih, ko so ji sežgali njeno najljubšo punčko, so jo še mnogokrat jezili in mučili, toda prav v dno srca je ni več začel. On, sam na seb tako brezpomemben dogodek je napravil na Dagmar neizbrisljiv utis, ker je ravno iz tega videla jezo in sovražstvo, za kar ni mogla najti nikakega povoda.

Čutila pa je tudi, da bi se ji godilo še mnogo hušje, ako ne bi čuval nad njo stric Egon kot angel varuh. Takoj spoznala je bil prijazen ž njo, da čutila je, da mu je bila leto za leto vedno ljubša. Čim bolj se je čutila da ga njegova žena in hči zanemarjata, kar je bilo mogoče videti v mnogih slučajih, čim bolj se je približeval Dagmar in za to mu je bila hvalečna s svojo naklonjenostjo. Pa tudi pri gospodični Berend je dobila veliko zaslanbo. To je vendar bilo bitje, ki je ni namenoma žalilo in mučilo, ki ji sicer ni storilo nič ljubeča, pa vendar tudi nič žalega, od katerega pa se je mogla marsikaj naučiti. Mnogo se naučiti, to je bilo še vedno pred njenimi očmi kot velik cilj. Ko se bo vsega naučila, potem bo vendar enkrat prišel dan, ko jo bodo zopet poklicali domov, v hišo njenega očeta, k teti Brigiti in k — gospodu Wernerju.

Njeno zvesto, mlado erce je še vedno viselo na teh treh ljčkih in njena mati ji je še vedno plaval pred očmi kot idealno bitje. Čim starejša je postajala, temveč je premišljevala o tem, zakaj je mati zapustila njo in njenega očeta. In sedaj ni več verjela pravljici, da se mati ne bo nikdar več vrnila, ker živi v oddaljeni deželi. Toda pravega pojasnila ne najde. In sedaj je tudi prenehala izpraševati o tem, ker je občutila, da se je stric Egon vedno izogibal pravim odgovorom.

Ker je vedela, da je gospodična sprejela drugo službo, da je torej njena vzgoja končana, je dan na dan čakala, da ji bo kdo prinesel odrešilno novice, da se more vrniti domov. Pri tej misli se stresla in se boji, da sreče, ki ji bo s tem doveljena, ne bo mogla prenesti. Vrnitev na očeta dom si je naslikala z najsvetlejšimi barvami. Tedaj pa jo je menadoma prijela negotova, težka bojazen, in vsakovrstna vprašanja so prihajala nad njo. Zakaj jo je oče tako dolgo poslal od hiše? Zakaj je njena mati že prej šla od nje in njenega očeta? In zakaj ji oče ni nikdar pisal nobenega pisma? Zakaj sama ni smela pisati njemu in tudi ne teti Brigiti? Oče je vendar moral vedeti, da je že davno znala pisati in brati. Zakaj ni nikdar ničesar slišala o njem? In t udi o teti Brigiti ne, ki jo je vendar imela tako rada. Ali jo je teta Brigita pozabila in oče tudi?

Ko ji je stric Egon pred nekaj dnevi povedal, da je njena vzgoja končana in da je gospodična Berend sprejela drugo službo, vpraša:

"Kdaj pa bom šla sedaj domov, stric Egon?"

Egon samo žalostno pogleda.

"Ka'ko misliš to, Dagmar!"

"I, moja vzgoja je vendar končana in je konec šole. Toda sem sem prišla samo zato, da obiskujem šolo, sedaj vendar moram zopet domov."

Stric Egon se globoko zamisli, v zadregi se zasmeje in vpraša:

"Ali ti ni več všeč na tem gradu, da si tako želiš proč?"

(Dalje prihodnjik)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

76-letni mož umoril svojo ženo

CELJE, 1. sept. — Mnogo ubojev in umorov je že obravnavalo okrožno sodišče, a takega umora, ki se je obravnaval danes pred 5-članskim senatom, kateremu je predsedoval dr. Božič, ne pomnimo. Pred senatom je stal 76-letni posestnik Pevec Gregor, ki je 22. maja t. l. v Roginski gorci pri Podčetrtku usmrtil svojo duševno in telesno bolno, 72 let staro ženo Pevec Nežo, ki je zavlekel po stopnicah, jo sunil na cementna tla ter jo s svojimi težkimi okovanimi in obutimi čevlji osuval, da ji je zlomil 6. in 7. levo rebro in na dveh mestih črevesno kost, da je naslednjega dne podlegla poškodbam.

50 let sta živela Pevec Gregor in Neža skupno in imela 5 otrok. V začetku sta se prav dobro razumela, na stara leta pa je postal mož samoglašen, družino je zadel nesreča za nesrečo. Tako sta ostala mož in žena sama, gospodarstvo je pešalo, še bolj pa je pešalo družinsko življenje, ki je privledlo očeta v zapor, mater pa v grob.

Ko je bil Gregor Pevec dne 1. marca v Celju obsojen na 3 mesece strogega zapore zaradi poizkusa zoper življenje in telo svoje žene, je sodišče imenovalo sina Josipa za kuratorja njegove matere. Po treh mesecih zapore v Celju se je vrnil Gregor domov, kjer ga je posebno grizlo, da je sodišče imenovalo njegovega sina za kuratorja njegove žene. Sin Josip je z žebelji zabil klet, v hišo pa pripeljal 19-letno Ano Augustino-vo iz Mestinja, da bi pazila na njegovo mater. Augustina Ana in Pevec Jože sta danes pred sodiščem zatrjevala, da je oče po prestani kazni doma vedno grozil, da bo storil nekaj groznega, ker lahko napravi, kar hoče, ker je neumen, proti orožnikom pa se je izjavil, da se bo delal pred sodiščem neumen. Obdolženec je res za-

vzel pred preiskovalnim sodnikom to stališče in dajal znesane in nesmiselne odgovore na vprašanja preiskovalnega sodnika, je celo navedel za svoje ime Žočkovega Miha. Ko pa ga je zaslišal sodni zdravnik in ugotovil, da je duševno popolnoma zdrav, čeprav ga zaradi starosti že zapušča spomin, je opustil to simuliranje in se začel stvarno zagovarjati.

Konec marca se je oglašil Gregor Pevec v Celju pri dr. Steinfelserju, ki mu je napisal recept strupa, s katerim je hotel pregnati uši. Strup je zares kupil v lekarni v Celju. Ko je prišel s strupom domov, je začel groziti in izjavljati, da so njegov sin, njegova žena in Vrbovšek Anton vredni, da jih zastrupi. Grozil je tudi celo, da njegov sin Pevec Jože ne bo dolgo njegov kurator in da tudi ne bo hodil domov, ker ga bo on ubil. Strup, ki ga je prinesel iz Celja, je imel v steklenici z mrtvaško glavo. Žlof Žofiji ki je služila pri Gregorju, je obdolženec neprikrito namignil naj bi ona prilila njegovemu sinu v tekočino nekaj tega strupa, da bo enkil, kar naj stori tudi z njegovo ženo in tudi z Vrbovškom Antonom, v primeru, da bi ta v pravdi dr. Stefanoviča zoper njega zaradi 20.000 din neugodno pričel. Grozil pa je tudi s požigom, zaradi česar je dekla iz strahu pred požarem znosila svojo obleko na varno k sosedu.

Žlof Žofija je izpovedala tudi, da jo je njen gospodar nagovarjal, naj bi ona kako spravila s poti njegovo ženo. Že v soboto popoldne je Pevec Gregor sadil s svojo dekle Ano na zelniku sadike, ki pa jih je zmanjkalo. V nedeljo zjutraj je bil silno siten. Deklo Ano je nosil daleč v Mestinj po sadike, kljub temu, da se je branila, in tako je ostal sam s svojo ženo doma. Da ne bi padla nanj krivda, da je on ubil svojo ženo, je zavlekel iz-

mozgano in staro ženico po stopnicah na dile ter jo sunil na cementna tla, ali pa jo z glavno treščil ob stopnice, da ji zlomil 6. in 7. levo rebro in na dveh mestih levo črevesno kost ter jo onesvestil in v tem stanju pustil ležati na tleh, podložil pod glavo svoj telovnik ter odšel v razburjenosti za nekaj ur spat. Kmalu je prišel sin Jože, ki pa ni več našel očeta doma. Oče je ravno kar odšel k sosedu ter se je vrnil šele kasneje. Med očetom in sinom se je vnel prepir, kmalu so prišli orožniki in uvedli strogo preiskavo. Naslednjega dne je žena umrla.

Pri razpravi je Pevec priznal svoje dejanje, trdno pa je vztrajal pri svojem zagovoru, da svoje žene ni hotel umoriti. Sodišče je izreklo sodbo: Gregor Pevec je kriv in se obsoja na 15 let ječe, trajno izgubo častnih državljskih pravic, na stroške kazenskega postopanja in na 1000 din poplačnine.

Pri razpravi je Pevec priznal svoje dejanje, trdno pa je vztrajal pri svojem zagovoru, da svoje žene ni hotel umoriti. Sodišče je izreklo sodbo: Gregor Pevec je kriv in se obsoja na 15 let ječe, trajno izgubo častnih državljskih pravic, na stroške kazenskega postopanja in na 1000 din poplačnine.

Krotilec zveri pripoveduje

Krotilec zveri Trubka, rojen Čeh, pripoveduje o svojem težkem pokliem. Za krotenje zveri, — je dejal, — imam posebno metodo. Krotim jih prav z očmi in glasom. Zato prihajam v kletko brez palice, brez orožja. Moje glavno orožje so oči. Zver najprej proučujem, ker ima vsaka svoj značaj in svojo lastno inteligenco kakor človek. Največja umetnost je spoznati kaj tiči v zveri in kaj torej moremo zahtevati oziroma pričakovati od nje, kadar jo krotimo. Drugi pogoj uspeha sta pa pogum in trdni živci. Zato skoraj sploh ne pijem alkohola. Kadar stopite v kletko, morate na zver vedno napraviti vtis, da ste pogumnejši od nje. Zado- stuje kratko kolebanje, samo senca strahu, in zver bi planila na človeka.

V očeh zveri vidite vse, kar hočete storiti. Zato je zlasti pri krotenju tigrov nevarno, obračati jim hrbet. Kadar pogledate leva ali tigra naravnost v oči, si ne bo upal planiti v vas. Zato je pa precej nevarno vtakniti levu glavo v žrelo. Moram mu gledati do zadnjega trenutka v oči, da se prepričam, da nima slabih namenov. V trenutku, ko imam glavo v njegovem žrelu, opazujem njegovo dlako, gibanje njegovih mišic in njegov rep. Zado- stuje nenaden drget v ustnih mišicah, pa takoj spoznam, da se v levu nekaj dogaja in da moram biti oprezen. Najtežje je krotiti in dresirati zveri različnih vrst. — Zveri med dresiranjem ne sme- mo pomešati. To bi se končalo s splošnim klanjem. Za dresuro z različnimi vrstami zveri

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopja:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

ne smejo biti iste stare nad dve leti. Najnevarnejša zver je črni panter.

TRLJE JADRALCI IZGINILI

Poljska javnost je vznemirjena zaradi usode treh jadranskih letalcev, ki so med poletom za vajo zašli v vihar, ki jih je odnesel na sovjetsko - rusko stran, kjer so bili pač prisiljeni zasilon pristati. Dasi so se začele poljske obmejne oblasti takoj zanimati za letalce, vendar niso mogli dobiti še nobenih vesti iz Rusije o njih. — Poljsko časopisje se razburja, ker se ruske oblasti navzlic vsem predpisom mednarodne ljudnosti prav nič ne odzovejo.

VOLK NA DVORIŠČU

Na kmetiji blizu Bresta na Poljskem se je te dni zgodilo, da se je na kmetovo dvorišče priklatil volk ter začel loviti

VAŽNO ZA NAROČNIKE
Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihra- nite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročilno pravočasno poravnati. Posilite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lausk
- COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Sattler; Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupanc
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevil; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spellch; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Mstch. Warick
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze, J. L. Zan; Ely, Jos. J. Pesbel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panlan; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Kari Striska; Little Falls, Frank Mjaco
- OHIO: Barberton, Frank Truba; Cleveland, Anton Bobek; Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Stipanik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumbe; Youngstown, Anton Kilkal
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jernikar; Broughton, Anton Ipavec; Conemaugh, J. Brezovec; Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupanik; Export, Louis Supancic; Farrell, Jerry Okrcn; Forest City, Math Kamlin; Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenčak; Johnstown, John Polnina; Krayn, Ant. Tausch; Luzerne, Frank Balloch; Midway, Jos. Zust; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schiffr; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Alita, Fr. Steh; Sheboygan, Joseph Kukul
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tausch; Diamondville, Joe Roth

Vsak zastopnik ima potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopniko tudi prepričamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 17. septembra: Saturnia v Trst
- 20. septembra: Statendam v Boulogne
- 21. septembra: De Grasse v Havre; Queen Mary v Cherbourg; New York v Hamburg
- 22. septembra: Ile de France v Havre
- 24. septembra: Conte di Savola v Genoa
- 27. septembra: Bremen v Bremen; Nieuw Amsterdam v Boulogne; Champlain v Havre
- 28. septembra: Normandie v Havre; Hansa v Hamburg
- 1. oktobra: Rex v Genoa; Veendam v Boulogne
- 4. oktobra: Paris v Havre; Europa v Bremen
- 6. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 8. oktobra: Ile de France v Havre; Roma v Genoa; Volendam v Boulogne
- 11. oktobra: Statendam v Boulogne
- 12. oktobra: Normandie v Havre; Aquitania v Cherbourg
- 13. oktobra: Bremen v Bremen
- 15. oktobra: Vulcania v Trst
- 18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. oktobra: Europa v Bremen
- 22. oktobra: Champlain v Havre; Conte di Savola v Genoa
- 26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra: Ile de France v Havre
- 29. oktobra: Bremen v Bremen; Rex v Genoa; Veendam v Boulogne

in daviti kokoši. Kmet, ko je opazil nenavadnega gosta, je pograbil senene vile ter začel napadati volka. Bil pa je menda neroden. Ko se je zagnal za volkom, mu je spodrsnilo, da je padel. Ko je volk videl človeka na tleh, je brž planil nanj ter ga močno ogrizel po obrazu in vratu. Najbrž bo mož umrl.

Važno za potovanje
Kdor je namenjen potovanju v tujino, ali dobiti koga od tujca, je potrebno, da je pošten v vseh stvarih. Vredno nam dolgoletno skrbimo, da vam zagotovimo najboljše pogoje in tudi vse potrebno preiskovalno, da je potovanje uspešno in hitro. Na vsako vprašanje odgovorimo na vas za vsa pogoja.

Mi prekrbimo vse, bodisi predno za potovanje dovoljenja, potni list, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj se odločajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, tudi najmanj en mesec.

Plaćite torej tako za brezplačno navodila in svetovanja, da boste poceni in uspešno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.